

Střípky z XXVI. symposia klinické farmacie René Macha

Šárka Bělochová, Gabriela Strnadová, Zuzana Juhásová

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta UK v Hradci Králové

Ve dnech 22. a 23. listopadu 2024 proběhlo v Mikulově XXVI. sympozium klinické farmacie René Macha. Z jeho programu bylo vybráno několik sdělení a jejich detaily budou přiblíženy čtenářům České a slovenské farmacie.

Lékové informační centrum

Lékové informační centrum (LIC) společného pracoviště Farmaceutické fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy (FaF UK) a Fakultní nemocnice Hradec Králové (FN HK), které letos oslavilo 30 let od svého založení v roce 1994, je druhým nejstarším a jediným univerzitním lékovým informačním centrem v České republice. Soustředí se na řešení lékových dotazů pokládaných výhradně zdravotnickými pracovníky, čímž cílí na podporu farmaceutické péče a vzdělávání zdravotníků v problematice informací o léčivech. Poskytování služby je bezplatné. Aktivitu LIC účastníkům symposia představila jeho vedoucí PharmDr. Kateřina Malá, Ph.D., z Katedry sociální a klinické farmacie FaF UK.

Lékové dotazy týkající se farmakoterapie specifických pacientů jsou od tazatelů přijímány přes webový formulář a jejich zpracování probíhá standardizovaným způsobem v souladu s principy medicíny založené na důkazu. Standardizovaná odpověď je vypracována členem LIC, který byl řádně proškolen v práci s informačními zdroji, následně revidována senior členem LIC a atestací a zaslána tazateli prostřednictvím e-mailu. Vše podléhá systematické evidenci. Členy LIC jsou akademičtí pracovníci a studenti doktorského studia Katedry sociální a klinické farmacie, kliničtí farmaceuti a klinický farmakolog FN HK, kteří se v případě potřeby obrazejí na další specialisty napříč celou republikou.

Od založení bylo v rámci LIC řešeno 2 386 dotazů. V posledních letech jejich četnost postupně klesá, avšak čas vynaložený na jejich zpracování roste spolu s jejich náročností a množstvím dostupných informačních zdrojů. Nejčastěji se členové LIC setkávají s lékovými dotazy od farmaceutů, nemocničních lékařů a vědeckých pracovníků. Pokládané lékové dotazy se týkají zejména indikací a kontraindikací léčiv, nežádoucích účinků a v neposlední řadě lékových interakcí. Mezi další témata, která jsou předmětem pokládaných dotazů, patří komplementární a alternativní medicína či těhotenství a kojení, u kterých se nejvíce dotazů zaměřuje na vhodnost podání léčiva a jeho nežádoucí účinky.

Dalšími aktivitami LIC jsou publikační činnost a spolupráce s pregraduálními studenty v rámci jejich kvalifikačních prací. Členové LIC se též věnují přednáškové a osvětové činnosti a účastní se tuzemských (např.

Sympozium klinické farmacie René Macha) i zahraničních konferencí (např. International Society for Pharmacoepidemiology, European Society of Clinical Pharmacy, Nordic Drug Information Meeting).

Během pandemie covidu-19 byla rozvíjena i spolupráce s Českou lékárnickou komorou (ČLnK), kdy LIC zpracovávalo dotazy týkající se prevence a léčby tohoto onemocnění s důrazem na medicínu založenou na důkazech (např. užívání vitamínu C, vitamínu D a omega-3 nenasycených mastných kyselin v prevenci covidu-19). Mimo to se LIC podílelo i na zpracování podkladů v oblasti vyhrazených léčiv pro ČLnK týkajících se zařazení pantoprazolu, ibuprofenu, paracetamolu, cetirizinu, levocetirizinu a topického diklofenaku mezi vyhrazená léčiva.

Je třeba též zmínit, že LIC umožňuje v rámci celoživotního vzdělávání farmaceutů a lékařů absolvovat dvoudenní specializační odbornou stáž. Během stáže se účastník seznámí s činností LIC, způsobem příjmu, zpracováním a interpretací lékových dotazů a zdokonalí se v práci s bibliografickými a faktografickými databázemi a dalšími specificky zaměřenými informačními zdroji. Nedílnou součástí stáže je i vlastní zpracování lékového dotazu. Další detaily naleznete na <https://www.faf.cuni.cz/LIC/>.

Psoriáza a psoriatická artritida

Páteční program vyvrcholil sděleními o terapii psoriázy a psoriatické artritidy pohledem dermatoložky MUDr. Marie Jandové, Ph.D., a revmatologa doc. MUDr. Tomáše Soukupa, Ph.D., kteří oba působí ve FN HK

Psoriáza

Při psoriáze neboli lupénce dochází k hyperproliferaci epidermis s poruchou diferenciací keratinocytů, je přítomna zvýšená angiogeneze a imunopatologický zánět. Lokalizace onemocnění je variabilní